

Het dilemma *Evolutie* of *Revelatie*, waarvoor ik u plaatste, dient eerst in zijn beide termen nader te worden bepaald, zal de strijd niet in hopelooze verwarring verlopen. Volkomen terecht toch heeft Dr. Zenos in zijn belangrijk artikel *Revelation or Discovery* in het Julinumnummer van de „Princeton Review” er op gewezen, dat ontwikkeling en openbaring op zich zelf geen contradictoire begrippen zijn en daarom in absoluten zin niet tegenover elkander mogen worden gesteld. Zeker, indien de mechanische opvatting der Schriftinspiratie, vooral in dien caricatuurvorm, waarin onze tegenstanders haar liefst tegen ons uitspelen, juist ware; indien Openbaring zeggen wilde, dat God de Heere op magische wijze een boek uit den hemel had laten neerdalen of Zijn Woord bij brokstukken aan verschillende schrijvers had gedicteerd, dan zou daardoor elke idee van ontwikkeling vanzelf zijn buitengesloten 29). Maar al ontken ik niet, dat onder den invloed van het inspiratiebegrip der Joodsche Synagoge soms zoo mechanische voorstelling ook bij christen-theologen binnensloop, onze beste Dogmatici hebben haar nooit bepleit 30) en wat alles afdoet, de Schrift zelf, die ons alleen over het mysterie van haar wezen uitsluitel kan geven, wettigt deze voorstelling niet. Integendeel, indien van alle organische ontwikkeling dit het kenmerk is, dat in de kiem heel het wezen verscholen ligt en daarom uit de zaadkorrel door assimilering van nieuwe stof de stengel opschiet, aan dien stengel blad en bloem uitbot, totdat in de rijpe vrucht het doel der ontwikkeling bereikt is, dan is juist dat het beeld van het proces, dat volgens de Schrift de Revelatie doorliep. Ze vangt aan in het Paradijs, waar in de eerste belofte den mensch geschonken in nuce heel het program van Gods Raad, de handhaving van Gods eer, de overwinning over Satan, de zending van den Christus en de verlossing der menschheid opgesloten ligt; ze groeit door steeds rijker licht, dat God over haar uitstraalt, bij patriarchen en profeten; ze bereikt haar *ἀκμή* in den Middelaar, den Zoon van Gods eeuwige liefde, die ons den Vader heeft verklaard; en na op Patmos te zijn afgesloten, valt ze als voldragen vrucht der *Ἐκκλησια καθεολικη* in den schoot. Een evolutie, een geleidelijk proces, is er dus, maar — en hierin ligt de tegenstelling — het is een proces, waarbij God nederdaalt tot den mensch, hem opzoekt in de diepte van zijn zondeval, hem opheft om weer rust te vinden aan Zijn Vaderhart. Het wezen dier revelatie ligt daarom het diepst uitgedrukt in de *ἐνσαρκωσις του λογου*; het is